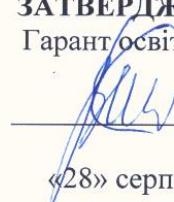

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Гарант освітньої програми

 В.О. Шведун

«28» серпня 2021 року

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Публічне управління (назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Ковальчук В.Г. д.н. з держ. упр., проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис)

Силabus навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Публічного управління та підприємництва (№ 601)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. упр., проф.
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) В.Г. Ковальчук
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Директором студентською
рекомендованою від французької Д.В. Колопрот
№ (ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ковальчук Вероніка Геннадіївна, д.н. з держ. упр., професор. З 2020 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах;
- Управління персоналом в публічній сфері;
- Стратегічне планування сталого розвитку регіону;
- Публічне управління;
- Стратегічне управління.

Напрями наукових досліджень: управління соціально-економічним розвитком регіонів, формування регіональних стратегій розвитку в Україні, ефективність інвестиційної та інноваційної політики, антикризовий менеджмент, управління персоналом, бізнес-управління.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 7 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредити ЄКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 56 годин, самостійної роботи здобувачів – 64 годин.

Форми здобуття освіти

Денна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Вступ до фаху, Політична економія, Самоменеджмент, Історія економіки та економічної думки, Історія держави та права, Мікроекономіка, Державні послуги, Макроекономіка, Менеджмент, Економіко-математичні методи та моделі, Муніципальне управління, Національна економіка, Державне електронне урядування, Публічна служба, Державна влада та громадянське суспільство.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Податки та фіскальна політика, Політика європейської інтеграції, Регіональна економіка, Соціальна економіка, Інноваційна політика регіонального розвитку, Комунікації у державних інституціях, Контроль у державних інституціях, Методи прийняття управлінських рішень в публічному управлінні та адмініструванні, Стратегічне планування сталого розвитку регіону.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Вивчення навчальної дисципліни «Публічне управління» полягає в оволодінні студентами теоретичними знаннями з питань публічного управління, набутті практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набутті та формуванні вмінь, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного управління, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Завдання

Створення у студентів системи знань про теоретичні засади публічного управління, розуміння основних тенденцій та напрямів його еволюції; вивчення сутності, законів, принципів і механізмів публічного управління в контексті розвитку суспільства; опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного управління; оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери; набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, технології і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та управління.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання:**

РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та управління.

РН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та управління.

РН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

РН9. Знати основи електронного урядування.

РН10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

РН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

РН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

РН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

Здобувач буде знати:

- предметну сферу і методологічну основу публічного управління та управління;
- перспективні наукові напрями розвитку публічного управління;
- технології та процедури формування цілей публічного управління;
- закони, принципи та механізми публічного управління;
- засади, механізми, органи, методи та стилі публічного управління;
  - основні засади публічного управління в соціальній та економічній сферах;
- особливості публічного управління в добровільних об'єднаннях;
  - особливості відповідальності суб'єктів публічного управління за правопорушення у цій сфері.

Вміти:

- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного управління щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;
- визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються, з урахуванням особливостей цього суб'єкта;
- виробити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і вартості;
- уживати заходи із упровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної організаційної структури, виходячи зі змісту сучасних управлінських технологій;
- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного управління в умовах соціально-економічних змін.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Публічне управління як системне явище у суспільстві

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного управління

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Основні підходи до розуміння публічного управління та його еволюція. Предметна сфера публічного управління. Методологічна основа науки «Публічне управління». Співвідношення управління та адміністрування, а також публічного управління та публічного адміністрування. Публічне управління як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Основні теорії управління суспільством

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Практичне заняття за темою 1, 2*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Джерела ідей управління суспільством і країною. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.

Основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини ХХ століття. Японський варіант людських стосунків. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи. Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм». Публічне управління в контексті неокласичної теорії

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Сучасний етап розвитку публічного управління в зарубіжних країнах.

Тема 3. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.

Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного управління

Форма занять: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології. Співвідношення економіки та політичної економії. Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах. Соціальна сфера: публічне управління та людина; публічне управління та колектив; публічне управління та суспільство. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.

Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному управлінні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу

цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Адаптація знань щодо особливостей поведінки людей у економічній та політичній сферах.

Тема 4. Публічне управління та влада

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Практичне заняття за темою 3. 4

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Феномен влади. Публічна влада та публічне управління. Влада як основний засіб публічного управління. Механізм взаємодії влади та публічного управління. Держава як суб'єкт політичної влади. Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.. Ознайомлення з прикладами закордонного досвіду механізму взаємодії влади та публічного управління.

Тема 5. Механізм взаємодії влади та публічного управління

Форма заняття: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

Практичне заняття за темою 5.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування – демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного управління.

Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування.

Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Розгляд посадової особи місцевого самоврядування на прикладі конкретної публічної організації.

Тема 6. Закони та принципи публічного управління

Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

Практичне заняття за темою 6.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Управління суспільством – головне призначення публічного управління. Загальний закон соціального управління – залежність управлюючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління

суспільними процесами. Закон розмежування центрів влади та управління. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного управління.

Загальносистемні методологічні принципи публічного управління. Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного управління.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.. Ознайомлення з прикладним змістом закону централізації та децентралізації влади.

Тема 7. Публічне управління як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

- *Форма заняття: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття за темою 7.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Управління як визначальна функція публічного управління. Управлінське рішення як наукова категорія. Пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей.

Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень. Взаємовідносини суб'єкта та об'єкта прийняття рішень. Послідовність етапів прийняття рішень. Динаміка виконання рішень.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Особливості етапів прийняття рішень на прикладі конкретної публічної організації.

Модульний контроль 1

- *Форма заняття: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Організація публічного управління в соціальній та економічній сферах

Тема 8. Механізми, органи, методи та стилі публічного управління

Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття за темою 8.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Структура механізму та органів публічного управління. Механізми взаємодії суспільства та економіки. Типологізація органів публічного управління. Принципи організації діяльності органів публічного управління. Територіально-адміністративний аспект публічного управління. Проблеми вибору найкращої форми правління.

Методи публічного управління. Застосування демократичних методів. Стиль публічного управління.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з ключовими механізмами взаємодії суспільства та економіки.

Тема 9. Бюрократія в системі публічного управління

- *Форма заняття: лекція, самостійна робота.*

Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

Практичне заняття за темою 9.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Бюрократія як наукова категорія. Теорія бюрократії М. Вебера. Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії. Основні ознаки та атрибути бюрократії. Політизація вищого чиновництва.

Публічна служба.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з сучасними системами публічної служби у зарубіжних країнах.

Тема 10. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції. Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.

Політична корупція: зміст, форми прояву та можливості подолання. Запобігання і протидія корупції в Україні. Проблеми проведення антикорупційної політики при проведенні економічних реформ. Основні напрями протидії корупції в економічній сфері та заходи по їх втіленню в практику господарської діяльності. Стратегія протидії корупції як складова антикорупційної політики Сутність антикорупційної політики і стратегії України. Основоположні засади антикорупційної стратегії. Цілі антикорупційної стратегії. Пріоритетні завдання антикорупційної політики та шляхи їх розв'язання.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Системний підхід до вирішення проблеми протидії корупції. Напрямки реалізації антикорупційної стратегії.

Тема 11. Результативність та ефективність публічного управління

Форма заняття: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

- *Практичне заняття за темою 10, 11.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття результативності та ефективності публічного управління. Фактори, що впливають на результативність та ефективність публічного управління.

Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного управління. Критерії результативності та ефективності публічного управління.

Фактори підвищення ефективності публічного управління. Контрактна система та неокорпоративізм.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Особливості факторів, що впливають на результативність та ефективність публічного управління.

Тема 12 Основні засади публічного управління в соціальній сфері

Форма заняття:

лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття за темою 12*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Формування підходів до соціальної політики. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне управління в забезпеченні населення суспільними благами.

Основні види соціальної допомоги держави. Зростання ролі позаекономічних факторів.

Публічне управління у сфері науки, культури та мистецтва. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення. Забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Принципи оцінювання ефективності реалізації соціальної політики.

Тема 13. Публічне управління та економіка

- *Форма заняття: лекція, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття за темою 13.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Основні напрямки формування та розвитку сучасної економічної системи. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки. Від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки. Основні характеристики сучасної економічної системи.

Основні напрямки державного регулювання економіки. Керуюча система в період криз і спадів.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з особливостями організації ринкової соціально орієнтованої економіки.

Тема 14. Найважливіші функції публічного управління у сфері економіки

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття за темою 14.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Загальна характеристика взаємовідносин суспільства та економіки. Етапи формування та еволюції публічного управління у сфері економіки.

Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.

Управління власністю в умовах демократичної, правової держави. Законодавче та нормативно-правове забезпечення конкурентного середовища.

Антимонопольна діяльність. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.

Механізм взаємодії суспільства та економіки.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Діюча в Україні система антимонопольної діяльності.

Тема 15. Відповідальність у публічному адмініструванні

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

Практичне заняття за темою 15.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Правопорушення та відповідальність. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного управління.

Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного управління.

Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Діюча в Україні система відповідальності органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного управління.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

5. Контрольна робота

Контрольна робота з дисципліни «Публічне управління» є формою наскрізних практичних завдань, виконання яких потребує засвоєння змісту конкретних тем з дисципліни та отримання навиків використання набутих знань шляхом проведення певних розрахункових завдань.

Контрольна робота з дисципліни виконується самостійно кожним студентом (за обраним типом організації) і охоплює усі основні теми дисципліни. Виконання КР є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту. КР оцінюється за 100-балльною шкалою і складає 20% підсумкового балу з дисципліни.

Контрольна робота виконується під керівництвом викладача в поза аудиторний час за окремим графіком з урахуванням потреб і можливостей студентів і передбачає активну і творчу його діяльність з оволодіння матеріалом та набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю.

Метою КР є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань слухачів магістратури з дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи. КР є завершальною теоретичної та практичної роботи з дисципліни та виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни загалом.

До завдань контрольної роботи включається 2 теоретичних питання (максимально - 15 балів), 5 тестових завдань (максимально - 5 балів).

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за виконану контрольну роботу - 20 балів, мінімальна – 12 балів

I. *Теоретичні питання для підготовки до поточного контролю самостійної роботи студентів*

1. Історичні засади розвитку публічного адміністрування.
2. Поняття організацій публічного сектора.
3. Теорія раціональної бюрократії М.Вебера: позитивні риси і недоліки.
4. Принципи бюрократичних систем.
5. Стилі поведінки чиновників державного апарату.
6. Сутність і вплив поглядів В.Вільсона.
7. Відмінність класичної та політичної бюрократії.
8. Особливості взаємозв'язку публічних організацій із зовнішнім середовищем.
9. Характерні риси зовнішнього середовища і залежність діяльності публічних організацій від їх впливу.
10. Характеристика факторів внутрішнього середовища організацій.
11. Загальна характеристика функцій менеджменту (поняття, класифікація).
12. Особливості загальних і специфічних функцій управління.
13. Організаційні структури, їх типи та основні параметри.
14. Принципи і методи побудови структур публічних організацій .
15. Етапи формування організаційної структури.
16. Критерії оцінки раціональності організаційних структур.
17. Управлінські послуги: поняття, класифікація, особливості.
18. Ознаки адміністративних послуг.
19. Переваги впровадження системи управління якістю в діяльність публічних організацій
20. Основні стандарти системи керування якістю.
21. Принципи управління якістю.
22. Поняття децентралізації та централізації.
23. Децентралізація в широкому та вузькому розумінні.
24. Переваги і недоліки централізації і децентралізації.
25. Елементи та етапи процесу делегування.
26. Переваги раціонального делегування повноважень та відповідальності.
27. Основні принципи і перешкоди ефективного делегування повноважень.
28. Модель децентралізованого управління у Німеччині.
29. Модель децентралізованого управління у Франції.

30. Модель децентралізованого управління у Великій Британії.

П. Тестові завдання (приклад)

1. Соціальні зв'язки мають складну структуру, в якості елементів виступають такі суб'екти:

- А) індивіди;
- Б) соціальні спільноти людей; В) община;
- Г) особа.

2. Регулює проведення спільних робіт з визначенням взаємних прав та обов'язків:

- А) контракт;
- Б) положення;
- В) договір;
- Г) угода.

3. Що не належить до критеріїв « публічності» організації:

- А) форма власності;
- Б) наявність економічної влади;
- В) наявність соціальної влади;
- Г) наявність політичної влади;

6. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і

переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Тренінги, Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	7	0... 7
Виконання і захист практичних робіт	0... 3	5	0... 15
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	8	0... 10
Виконання і захист практичних робіт	0...4	7	0...28
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Контрольна робота	0...20	1	0...20
Усього за семestr			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів. Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість балів за кожне питання 50 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати види форм та методи управлінської діяльності, основні чинники формування стилю державно-управлінської діяльності на організаційному рівні, проводити аналіз нормативно-правового забезпечення публічного управління в регіональних економічних системах. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо сучасних механізмів публічного управління в Україні, вміти вимірювати продуктивність, результативність та ефективність діяльності публічних адміністрацій, здійснювати діагностику розвитку регіональних економічних систем в процесі реалізації державою економічної політики. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

9. Політика навчального курсу та академічної добросесності

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної добросесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну добросесність.

Дотримання академічної добросесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної добросесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttpl_themes_basket=&disciplinesearch_h=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&js_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5907>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – С. 170.
Редакція від 08.08.2021, підстава - 1684-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0% B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV // Офіц. вісник України. – 1999. – № 18. – С. 190. Редакція від 01.08.2021, підстава - 1702-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник / Ю. Є. Вороніна. – Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. – 204 с.
4. Гордієнко Л. Ю. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 216 с.
5. Гречко Т.К., Хаджирадєва С.К. Системний аналіз і прийняття рішень в публічному управлінні : навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2019. 247 с.
6. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / О. Ю. Бобровська, ДЗ6 Т. О. Савостенко, О. Ю. Матвеєва, В. К. Лебедєва. – 2-ге вид., доповн. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 160 с.
7. Дзюндзюк В. Б., Мельтюхова Н. М., Фоміцька Н. В. та ін. Публічне адміністрування в Україні : навч. посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
8. Ковальчук В.Г. Новий публічний менеджмент як форма менеджеризму в сучасних умовах регіонального управління в Україні / М.. Латинін, В. Б. Родченко та ін..// Державна економічна політика регіонального розвитку : Навчальний посібник за заг. ред. проф. М.А. Латиніна, проф. В. Б. Родченка. – Х. : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 420 с. С. 131-148.
9. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар I.C., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К. : КНУКіМ, 2016. – 167 с.
10. Регіональна економіка: теорія та практика управління [Текст] : навч. посіб. / кол. авт. : К. М. Бліщук, І. І. Козак, О. П. Крайник, Є. Г. Матвіїшин, Г. С. Третяк, С. Г. Шевченко. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. — 128 с.
11. Сенишин О. С. Державне регулювання економіки : навч. посібник / О. С. Сенишин, М. О. Горинь, О. О. Кундицький. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. – 334 с.

Допоміжна

1. Герберт А., Саймон Г. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції: Пер. з англ. — Вид. переробл. і доп. — К.: АртЕк, 2001.
2. Детермінанти розвитку публічного управління та адміністрування в Україні, Монографія / Молохова Ю. Л., Козирєва О. В., Лукін С. Ю.– Видавництво Право 2020. – 264 с.,
3. Жихор О.Б.. Теоретичні основи бізнес-адміністрування та його особливості в умовах невизначеності / С.С.Слава, О.Б.Жихор, Я.І.Алмашій, Л.І.Когут // Бізнес-адміністрування в умовах турбулентної економіки : теорія, практика, перспективи : монографія / за заг. ред.

- О.В. Димченко Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2016. – С.10-33.
4. Інституалізація публічного управління в Україні: стан проблем та перспективи розвитку : монографія / за заг. ред. С. К. Хаджирадової. Київ : НАДУ, 2018. 248 с.
5. Ковальчук В.Г. Державне управління соціально-економічним розвитком регіону : монографія. – Х. : Золоті сторінки, 2013. – 296 с
6. Ковальчук В.Г. Методологічні засади вдосконалення механізмів державного управління регіональним розвитком. Науковий вісник Академії муніципального управління : збірник наукових праць, серія «Управління», випуск 1. – К. : Академія муніципального управління. 2015. – С. 202-209.
7. Ковальчук В.Г. Нові підходи до управління соціально-економічним розвитком регіонів. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. : електронне наукове фахове видавництво Херсонського національного технічного університету / гол. ред. проф. Лопушинський І.П. – 2015. – № 1. – Режим доступу : <http://www. irbis-nbuv.gov.ua>. – Назва з екрана.
8. Ковальчук В.Г. Державне управління в європейських моделях регіонального розвитку: досвід для України. Актуальні проблеми державного управління: збірник наукових праць. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2015. – № 1 (47). – 420 с. . – Режим доступу :<http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-1/doc/3/01.pdf>. – Назва з екрана.
9. Ковальчук В.Г. Системне моделювання процесів ухвалення управлінських рішень. Вісник Університету банківської справи : збірник. – К.: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2015.– № 3 924), – С. 97-104.
10. Ковальчук В.Г. Нормативно-правові засади стратегічного планування на регіональному рівні. Формування регіональних стратегій розвитку в Україні. Українська практика розробки та реалізації стратегій розвитку територій / Латинін М.А., Майстро С.В., Статівка Н.В. та ін.. // Державна економічна політика регіонального розвитку : монографія // за заг. ред. д.держ.упр.,проф. М. А. Латиніна. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017 – 420 с. – С. 214-271.
11. Публічне управління розвитком регіонів у процесі побудови сервісно-орієнтованої держави: теорія, методологія та практика : монографія ; за заг. ред. Н.В. Васильєвої, О.І. Васильєвої. Київ : НАДУ, 2018. 304 с.
12. Теорія і практика ділового адміністрування : навч. посіб. / Дібніс Г. І. [та ін.] ; під заг. ред. проф., канд. екон. наук О. М. Антіпова. - Луганськ : Ноулідж, 2009. - 487 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.niss.gov.ua>
2. <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. <http://www.president.gov.ua>
4. <http://www.kmu.gov.ua/control/>
5. <http://www.kharkivoda.gov.ua/>
6. <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index>
7. <http://www.pravo.org.ua/>
8. <http://i-soc.com.ua/institute/>